

Suositus 19/2023

Ehdotus

A 1874/hållbart

Käsittelijä

Kestävä Pohjola -valiokunta

Mietintö vastauksesta suositukseen 19/2023 yhteispohjoismaisesta ilmastotyöstä (A 1874/hållbart)

Kestävä Pohjola -valiokunta ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto merkitsee tiedoksi vastauksen suositukseen 19/2023 yhteispohjoismaisesta ilmastotyöstä ja katsoo sen neuvoston osalta *loppuun käsitellyksi*.

Taustaa

Suosituksen sanamuoto on seuraava:

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se seuraa pohjoismaista julistusta ilmastoneutraaliudesta yhteispohjoismaisella ilmastostrategialla.

Pohjoismaiden ministerineuvoston vastaus

Pohjoismaiden pääministerien vuonna 2019 antaman ilmastoneutraaliutta koskevan julistuksen jälkeen Pohjoismaiden ministerineuvosto ja Pohjoismaat ovat seuranneet sitä siihen liittyvin hankkein ja ministerijulkilausumien kautta, joiden avulla pohjoismaista yhteistyötä on syvennetty.

Pohjoismaiseen visioon Pohjolasta kestävimpanä ja integroituneimpana alueena vuoteen 2030 mennessä sisältyy tavoite ilmastoneutraaliutta koskevasta yhteistyöstä (tavoite 1). Näin ollen voidaan sanoa, että visio ja monivuotiset toimintasuunnitelmat ovat luonnollinen askel eteenpäin konkreettisine toimineen, jotka edistävät julkilausumassa mainittuja osa-alueita. Selkeimpiä aloja ovat ympäristö- ja ilmastosektori, elinkeinoelämä ja energiassektori, joiden toimet edistävät julkilausumassa esiin tuotuja pohjoismaisen yhteistyön osa-alueita.

Ympäristö- ja ilmastosektorilla on pohjoismaista ilmastosiirtymää koskeva erityinen monivuotinen hanke, joka luotiin pohjoismaisen ilmastoneutraaliutta koskevan julistuksen seurantana. Kyseinen hanke käynnistettiin vuonna 2021 ja sen puitteissa on toteutettu useita toimia tarkoituksena vahvistaa vuoropuhelua ja tunnistaa pohjoismaisesta näkökulmasta erityisen keskeisiä yhteistyön osa-alueita ilmastoneutraaliuteen tähtäävän siirtymän vauhdittamiseksi. Vuonna 2023

toteutetussa niin kutsutussa Nordic Stocktake -katsauksessa selvitettiin, missä vaiheessa Pohjoismaat ovat kansallisten ilmastoneutraaliustavoitteiden osalta ja miltä erilaiset visiot ilmastoneutraalista yhteiskunnasta voivat näyttää Pohjoismaissa. Hankkeessa tunnistettiin

23-00271-8
metdam

myös alueita, joilla on potentiaalia lisätä pohjoismaista yhteistyötä, ja sitä tullaan seuraamaan vuoden 2024 aikana. Yksi tärkeä tehtävä on saada osoitettua, miten vihreä siirtymä voi omalta osaltaan parantaa Pohjoismaiden asukkaiden arkielämää.

Ympäristö- ja ilmastoministerit antoivat hiljattain julkilausuman YK:n ilmastokokouksen (COP28) kynnyksellä, jossa kerrotaan, miten ympäristö- ja ilmastoministerit tulevat seuraamaan Nordic Stocktake -hankkeen suosituksia, jotka on kuvattu kokonaisuudessaan julkilausuman viimeisessä kappaleessa. Linkki julkilausumaan löytyy [tästä](#). Lisäksi ympäristö- ja ilmastosektori on tunnistanut osaksi vuosien 2025–2030 toimintasuunnitelmaa pohjoismaisen tavoitteen ilmastoneutraaliutta koskevasta yhteistyöstä.

Pohjoismaiden ministerineuvosto katsoo täten, että suositus on toteutunut.

Valiokunnan näkemykset

Valiokunta panee kiinnostuneena merkille, että Pohjoismaiden ministerineuvoston vastauksesta käy ilmi, että hiilidioksidineutraaliutta koskevaa julistusta on seurattu erityisten hankkeiden ja ministerijulkilausumien kautta, jotka ovat entisestään syventäneet pohjoismaista yhteistyötä. Valiokunta toivoisi saavansa siitä konkreettisempia tietoja, minkä lisäksi se haluaa ilmaista Pohjoismaiden ministerineuvostolle kiinnostuksensa saada päivityksiä julkilausuman toteutumisesta.

Valiokunta panee tyytyväisenä merkille, että tuleva toimintasuunnitelma 2025–2030 sisältää pohjoismaisen tavoitteen vahvistaa ilmastoneutraaliuteen tähtäävää yhteistyötä, ja valiokunta suositaa, että toimintasuunnitelmassa otetaan konkreettisesti ja operationaalisesti huomioon eurooppalaisen tieteellisen neuvottelukunnan (ESABCC) suositukset uudesta ilmastotavoitteesta, jotta EU-maat vuoteen 2040 mennessä saavat vähennettyjä kasvihuonekaasupäästöjä 90 prosentilla vuoteen 1990 verrattuna.

Lopuksi valiokunta korostaa sen tärkeyttä, että hankkeita ja aloitteita, mukaan lukien pilottiprojekteja, hyödynnetään ja käytetään toimiin, jotka johtavat todellisiin päästövähennyksiin Pohjoismaissa, ja kehottaa Pohjoismaiden ministerineuvostoa seuraamaan kehitystä tarkasti.

Tórshavnissa 8. huhtikuuta 2024

Tove Elise Madland (A)
Karin Gaardsted (S)
Johan Andersson (S)
Åsa Karlsson (S)
André N. Skjelstad (V)
Anna Falkenberg (Sb)
Rebecka Le Moine (MP)

Bella Forsgrén (vihr.)
Heikki Autto (kok.)
Lene Westgaard-Halle (H)
Marianne Bigum (SF)
Lars Andersson (SD)
Staffan Eklöf (SD)
Himanshu Gulati (FrP)